

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Misbruik
tegen Kinderen

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en
Nationaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj
Contactpersoon
T 070 370 78 75

Datum 23 juli 2018

Onderwerp Aanpassingen Vreemdelingencirculaire 2000 Mensenhandel

Ons kenmerk

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.*

Geachte heer Bolhaar,

In 2014 is de verblijfsregeling mensenhandel voor het laatst aangepast. Ontwikkelingen in de werkwijze van de betrokken ketenpartners, en de twee rapporten door u gepubliceerd¹ eind 2017, geven aanleiding om het beleid omtrent de verblijfsregeling mensenhandel op een aantal punten te verduidelijken dan wel te actualiseren. Deze wijzigingen zijn aan de Staatssecretaris voorgelegd en hij heeft hierop zijn goedkeuring gegeven. Met deze brief informeer ik u over die aanpassingen en verduidelijkingen. Hieronder geeft ik mijn reactie per aanbeveling:

- *'De minister van Veiligheid en Justitie wordt aanbevolen om slachtoffers van mensenhandel in aanmerking te laten komen voor het voortgezet verblijf vanaf het moment dat de officier van justitie een vervolgingsbeslissing genomen heeft.'*

Deze aanbeveling wordt in overleg met het OM overgenomen. Momenteel kunnen slachtoffers een niet-tijdelijke humanitaire verblijfsvergunning krijgen wanneer het strafproces langer dan drie jaar duurt of wanneer er een veroordeling van de dader heeft plaatsgevonden. Met de aanpassing zal, conform uw aanbeveling, deze vergunning eerder aan slachtoffers worden verstrekt. Namelijk vanaf het moment dat de officier van justitie is overgegaan tot een vervolgingsbeslissing. Net als de NRM menen wij dat dit meer recht doet aan de positie van het slachtoffer.

- *'De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid wordt aanbevolen in wet- en regelgeving neer te leggen welke organisaties in de praktijk betrokken zijn bij het verlenen van de bedenktijd en daarin hun rollen en bevoegdheden te expliciteren.'*

En:

- *'Het criterium van de geringste aanwijzing dient voor alle organisaties die de bedenktijd verlenen te gelden. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid wordt aanbevolen dit in wet- en regelgeving op te nemen en daarin tevens de uitgangspunten en doelstellingen van de bedenktijdregeling te verduidelijken.'*

Deze aanbevelingen worden overgenomen, omdat deze meer duidelijkheid bieden dan de

¹ De Tiende Rapportage Mensenhandel van oktober 2017 en de Slachtoffermonitor van december 2017.

bestaande formulering en recht doen aan de praktijk. Dit leidt tot de volgende aanpassingen in de Vc 2000:

- De Inspectie SZW (ISZW) zal worden opgenomen als ketenpartner die een rol kan spelen bij het verlenen van de bedenktime door de toevoeging dat de politie ook 'op voorspraak van de ISZW' de bedenktime kan aanbieden;
- Verduidelijkt wordt dat waar politie staat, ook Koninklijke Marechaussee (KMar) gelezen kan worden;
- Waar nu nog staat dat daar de KMar de bedenktime aanbiedt bij 'voldoende signalen van mensenhandel', zal dit vervangen worden door 'bij de geringste aanwijzing van mensenhandel'. Hiermee wordt het criterium voor het aanbieden van de bedenktime door de politie en de KMar gelijk getrokken;
- De KMar kan bij de uitvoering van al haar taken op geringste aanwijzingen van mensenhandel stuiten. Dit is niet beperkt tot de grensdoorlaatposten. Op verzoek van de KMar wordt de rol van de Commandant der Koninklijke Marechaussee in dit kader daarom gelijkgetrokken met die van de korpschef van de Nationale Politie. Dit laat de bestaande afspraken ten aanzien van de opsporing van mensenhandel onverlet.

De volgende aanbeveling wordt niet overgenomen.

- *'De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid wordt aanbevolen in wet- en regelgeving helderheid te scheppen over de rol en invulling van het informatief gesprek en duidelijk te maken of, en zo ja in hoeverre dit informatief gesprek een rol moet spelen in de bedenktimeprocedure.'*

Het gaat hierbij om een bij de ketenpartners ingeregelde werkwijze, waarbij het niet in de rede ligt om op Vc niveau vast te leggen hoe invulling gegeven wordt aan dit informatieve gesprek. Immers, het uitgangspunt is dat in de Vc alleen beleidsregels worden opgenomen. Werkprocessen en uitvoeringsafspraken horen niet in de Vc thuis, en worden nu al op een andere manier in de werkprocessen van de betrokken organisaties meegenomen. Bovendien zijn aan het informatieve gesprek, dat elke ketenpartner op zijn eigen manier al dan niet invult, geen beleidsmatige of verblijfsrechtelijke consequenties verbonden. Het doel van het informatieve gesprek is enkel om het slachtoffer te informeren over de verschillende procedures: het aangiftetraject en het verblijfsrecht. Het is niet de bedoeling dat slachtoffers dan al verhoord worden.

Wel zal ik uw aanbeveling en zienswijze onder de aandacht brengen van de betrokken ketenpartners, zodat zij hun werkwijze hierop kunnen bezien. Hierover zullen afspraken worden gemaakt met de politie, KMar en ISZW.

Naast de hierboven genoemde aanbevelingen zijn er een drietal extra aanpassingen die in de Vc worden doorgevoerd. Ik licht dit hieronder toe.

- *Minderjarigheid wordt toegevoegd aan de lijst met omstandigheden waaronder een verblijfsvergunning zonder aangifte kan worden verleend.*

Verschillende stakeholders, waaronder het SOM en de NRM, pleiten er al enige tijd voor het belang van het kind meer centraal te stellen binnen de verblijfsregeling mensenhandel.

Uitgangspunt van de verblijfsregeling mensenhandel is dat deze vergunning verbonden is aan het doen van aangifte. Hier kan op grond van het huidige beleid onder bepaalde omstandigheden van afgeweken worden. Namelijk wanneer het slachtoffer dusdanig getraumatiseerd is dat aangifte doen niet verwacht kan worden, dan wel wanneer sprake is van een dusdanig ernstige bedreiging, dat het slachtoffer vrijgesteld wordt van het doen van aangifte. Deze mogelijkheid wordt ook wel het schrijnend pad genoemd. 'Minderjarigheid' zal eveneens als mogelijke reden worden opgenomen voor het niet kunnen meewerken aan het strafrechtelijk onderzoek.

- *Verduidelijken dat verblijf van drie jaar onafgebroken moet zijn (paragraaf B9/12)*

Het algemene uitgangspunt bij het verlenen van een verblijfsvergunning humanitair niet-tijdelijk in reguliere vreemdelingrechtelijke procedures is dat betrokkene gedurende een onafgebroken periode van tijd (meestal drie jaar) rechtmatig verblijf moet hebben gehad. Het gaat namelijk om voortzetting van het rechtmatig verblijf na bestendig verblijf. Om dit te verduidelijken, zal het woord 'onafgebroken' wordt toegevoegd aan paragraaf B9/12 Vc. Hiermee wordt duidelijk dat een niet-tijdelijke humanitaire vergunning enkel verkregen kan worden indien men eerder onafgebroken drie jaar een tijdelijke vergunning gehad heeft.

- *Verduidelijken terminologie zorgcoördinatie (paragraaf B8/3.4)*

In artikel B8/3.4 wordt gesproken over regiocoördinatie, waar in de praktijk normaliter gesproken wordt over zorgcoördinatie. Regiocoördinatie zal worden gewijzigd in zorgcoördinatie. Dit om de terminologie in de Vc gelijk te trekken met de praktijk.

Zodra de aanpassing van de Vc is gepubliceerd in de Staatscourant, zal het Bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel hierover geïnformeerd worden.

Hoogachtend,
De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

B.J.Th. ter Heerdt
wnd. directeur Migratiebeleid